

Sag C-378/02

Waterschap Zeeuws Vlaanderen

mod

Staatssecretaris van Financiën

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Hoge Raad)

»Moms – investeringsgode erhvervet af et offentligretligt organ – offentlig myndighed – transaktion udført som afgiftspligtig person og transaktion udført som ikke-afgiftspligtig person – ret til fradrag og berigtigelse«

Forslag til afgørelse fra generaladvokat F.G. Jacobs fremsat den 18. november 2004

Domstolens dom (Tredje Afdeling) af 2. juni 2005

Sammendrag af dom

Fiskale bestemmelser – harmonisering af lovgivningerne – omsætningsafgifter – det fælles merværdiafgiftssystem – fradrag for indgående moms – investeringsgoder – berigtigelse af det oprindelige fradrag – betingelser for anvendelse af sjette direktivs artikel 20 – et offentligretligt organs erhvervelse af goder i sin egenskab af offentlig myndighed i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktivets artikel 4, stk. 5, første afsnit – samme myndigheds salg af disse goder som afgiftspligtig person – udelukkelse af retten til berigtigelse

(Rådets direktiv 77/388, art. 4, stk. 5, og art. 20)

Et offentligretligt organ, der erhverver et investeringsgode i sin egenskab af offentlig myndighed i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 4, stk. 5, første afsnit, i sjette direktiv 77/388 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter, og følgelig i sin egenskab af ikke-afgiftspligtig person, og som efterfølgende sælger dette gode i sin egenskab af afgiftspligtig person, har i forbindelse med dette salg ikke ret til en berigtigelse i medfør af dette direktivs artikel 20 med henblik på opnåelse af fradrag for den merværdiafgift, som er erlagt i forbindelse med erhvervelsen af dette gode.

Det er kun den egenskab, i hvilken det pågældende organ handler på tidspunktet for erhvervelsen af godet, der er afgørende for, om der består en fradragsret.

(jf. præmis 38 og 44 samt domskonkl.)

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

2. juni 2005(*)

»Moms – investeringsgode erhvervet af et offentligretligt organ – offentlig myndighed – transaktion

udført som afgiftspligtig person og transaktion udført som ikke-afgiftspligtig person – ret til fradrag og berigtigelse«

I sag C-378/02,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af Hoge Raad (Nederlandene) ved afgørelse af 18. oktober 2002, indgået til Domstolen den 21. oktober 2002, i sagen:

Waterschap Zeeuws Vlaanderen

mod

Staatssecretaris van Financiën,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Rosas, og dommerne J.-P. Puissochet, s. von Bahr (refererende dommer), J. Malenovský og U. Löhmus,

generaladvokat: F.G. Jacobs

justitssekretær: ekspeditionssekretær M. Múgica Arzamendi,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 23. september 2004,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Waterschap Zeeuws Vlaanderen ved H. de Kat, som befuldmægtiget, bistået af advocaat R. Brouwen
- den nederlandske regering ved S. Terstal, som befuldmægtiget
- Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved E. Traversa, H. van Vliet og D.W.V. Zijlstra, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 18. november 2004,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter – Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag (EFT L 145, s. 1, herefter »sjette direktiv«).

2 Denne anmodning er fremsat i en sag mellem Waterschap Zeeuws Vlaanderen (herefter »WZV«) og Staatssecretaris van Financiën vedrørende en anmodning om berigtigelse af merværdiafgift (herefter »moms«) erlagt af WZV i forbindelse med opførelsen og salget af et industrielt anlæg.

Retsforskrifter

Fællesskabsbestemmelser

3 Sjette direktivs artikel 2, stk. 1, i afsnit II, der har overskriften »Anvendelsesområde«, er affattet således:

»Merværdiafgift pålægges:

1. levering af goder og tjenesteydelser, som mod vederlag foretages i indlandet af en afgiftspligtig person, der optræder i denne egenskab.«

4 Direktivets artikel 4, stk. 1-3 og 5, bestemmer:

»1. Som afgiftspligtig person anses enhver, der selvstændigt og uanset stedet udøver en af de i stk. 2 nævnte former for økonomisk virksomhed uanset formålet med eller resultatet af den pågældende virksomhed.

2. De former for økonomisk virksomhed, der er omhandlet i stk. 1, er alle former for virksomhed som producent, handlende eller tjenesteyder, herunder minedrift og landbrug, samt virksomhed inden for liberale og dermed sidestillede erhverv. [...]

3. Medlemsstaterne kan som afgiftspligtig person ligeledes anse enhver, der lejlighedsvis udfører en transaktion henhørende under de i stk. 2 omhandlede former for virksomhed og især en enkelt af følgende transaktioner:

a) levering af en bygning eller en del af en bygning med tilhørende jord inden første indflytning; medlemsstaterne kan fastlægge de nærmere betingelser for anvendelsen af dette kriterium på ombygninger og definere begrebet »tilhørende jord«

[...]

b) levering af en byggegrund

[...]

[...]

5. Stater, regioner, amter, kommuner og andre offentligretlige organer anses ikke som afgiftspligtige personer for så vidt angår virksomhed eller transaktioner, som de udøver eller foretager i deres egenskab af offentlig myndighed, også selv om de i forbindelse med denne virksomhed eller disse transaktioner modtager gebyrer, afgifter, bidrag eller vederlag.

Når de udøver sådanne former for virksomhed eller foretager sådanne transaktioner, skal de dog betragtes som afgiftspligtige personer for så vidt angår disse former for virksomhed eller disse transaktioner, såfremt deres fritagelse for afgiftspligten ville føre til konkurrencefordrejning af en vis betydning.

[...]

Medlemsstaterne kan anse den virksomhed, som udøves af ovennævnte organer, og som er fritaget for afgift i henhold til artikel 13 eller 28, som virksomhed udøvet i egenskab af offentlig myndighed.«

5 Sjette direktivs artikel 20, stk. 1 og 2, bestemmer:

»1. Det oprindeligt foretagne fradrag berigtiges efter nærmere bestemmelser, som fastsættes af medlemsstaterne, især:

a) når fradraget er større eller mindre end det, som den afgiftspligtige person var berettiget til at foretage

b) når der efter angivelsens udfærdigelse er sket ændringer af de elementer, som er taget i betragtning ved fastsættelsen af fradragsbeløbet, navnlig i tilfælde af annullation af køb eller opnåelse af rabatter; der skal dog ikke ske berigtigelse i tilfælde af helt eller delvis ubetalte transaktioner, i tilfælde af behørigt påvist eller godtgjort ødelæggelse, tab eller tyveri, samt i tilfælde af erlagte afgifter for gaver af ringe værdi og vareprøver, som omhandlet i artikel 5, stk. 6. Medlemsstaterne kan dog kræve berigtigelse i forbindelse med helt eller delvis ubetalte transaktioner og i tilfælde af tyveri.

2. For så vidt angår investeringsgoder foretages en berigtigelse over en periode på fem år, heri medregnet det år i hvilket de blev erhvervet eller fremstillet. Hvert år omfatter denne berigtigelse kun en femtedel af den afgift, der er pålagt disse goder. Berigtigelsen finder sted i forhold til de ændringer i fradragsretten, som har fundet sted i de følgende år set i forhold til det år, hvor godet blev erhvervet eller fremstillet.

Som undtagelse fra ovennævnte afsnit kan medlemsstaterne ved berigtigelsen lægge en periode på fem hele år til grund, fra det tidspunkt at regne, hvor godet blev taget i brug første gang.

For så vidt angår investeringsgoder i form af fast ejendom kan berigtigelsen finde sted over en periode på op til ti år.«

Nationale bestemmelser

Loven af 28. juni 1968

6 Ved lov af 28. juni 1968 om omsætningsafgifter (Wet van 28.6.1968 houdende verganging van de bestaande omsetzbelasting door een omzetbelasting volgens het stelsel van heffing over de toegevoegde waarde, Stbl. 1968, s. 329, herefter »loven«) indførte Kongeriget Nederlandene bestemmelser om omsætningsafgift på grundlag af en momsordning.

7 I lovens artikel 7 defineres en »erhvervsdrivende« som enhver, der udøver selvstændig økonomisk virksomhed. Denne artikel indeholder desuden en bestemmelse om offentligretlige organer, som i en anden egenskab end erhvervsdrivende foretager ydelser eller leveringer, som efter deres natur normalt foretages af erhvervsdrivende. Ifølge denne bestemmelse kan det ved ministerielt dekret bestemmes, at disse organer betragtes som erhvervsdrivende, når de foretager disse ydelser eller leveringer.

8 Lovens artikel 11, stk. 1, litra a) og b), bestemmer, at levering såvel som udlejning af fast ejendom i princippet er fritaget for moms, dog med visse undtagelser, for så vidt som den erhvervsdrivende, der foretager leveringen og modtageren af denne – eller efter omstændighederne udlejer og lejer – i fællesskab har indgivet anmodning herom.

Gennemførelsesbekendtgørelsen

9 De nederlandske myndigheder vedtog ved ministerielt dekret af 30. august 1968 gennemførelsesbekendtgørelsen til loven om omsætningsafgifter (Uitvoeringsbeschikking

omzetbelastning 1968, Stcrt. 1968, nr. 169, herefter »gennemførelsesbekendtgørelsen«).

10 Gennemførelsesbekendtgørelsens artikel 3, litra a), bestemmer, at offentligretlige organer betragtes som erhvervsdrivende i relation til levering af fast ejendom og overdragelse eller skabelse af rettigheder over sådan ejendom.

11 Nævnte bekendtgørelses artikel 13 og 13a, der nærmere bestemt har til formål at gennemføre bestemmelserne i sjette direktivs artikel 20, fastsætter til dette formål en ordning med berigtigelse af fradragsretten.

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

12 WZV er et offentligretligt organ, der har til opgave at varetage den offentlige opgave med vandforvaltning i en nærmere bestemt del af Nederlandene. I relation til denne virksomhed handler WZV i sin egenskab af offentlig myndighed som omhandlet i sjette direktivs artikel 4, stk. 5, og er således ikke en afgiftspligtig person.

13 Med henblik på udførelsen af de opgaver, der påhviler det, lod WZV opføre et anlæg til rensning af spildevand (herefter »rensningsanlægget«), for hvilket WZV betalte ca. 7,2 mio. NLG i moms. Rensningsanlægget blev taget i brug i 1990.

14 WZV og to andre offentligretlige vandforvaltningsorganer aftalte at anvende rensningsanlægget centralt til slamforarbejdning. Sidstnævnte organer bidrog økonomisk til den ekstrainvestering, der var nødvendig for, at de tre pågældende organer kunne anvende anlægget. Fra 1993 viderefakturerede WZV hver af de to vandforvaltningsorganer deres andel af udgifterne til den centrale slamforarbejdning uden at fakturere moms. Afgiftsmyndigheden havde efter aftale med WZV i den forbindelse godkendt, at WZV ikke fakturerede de to organer moms under forudsætning af, at WZV gav afkald på retten til fradrag for indgående moms.

15 I december 1994 oprettede WZV en fond til miljøfremme i nederlandsk Flandern (herefter »fonden«), hvortil WZV solgte rensningsanlægget til en pris eksklusivt moms på ca. 18 mio. NLG.

16 Under hensyn til vilkårene for ejendomsoverdragelsen skal den ifølge den forelæggende ret anses for levering i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i sjette direktivs artikel 5, stk. 1, og lovens artikel 3, stk. 1, som hviler på artikel 5. På datoen for overdragelsen indgik WZV aftale med fonden om at leje rensningsanlægget for en periode på ni år og to dage.

17 WZV og fonden fremsatte to fælles anmodninger til afgiftsmyndigheden om anvendelse af undtagelsen fra afgiftsfritagelsen for udlejning af fast ejendom i henhold til lovens artikel 11, stk. 1, litra a) og b), der gennemfører bestemmelserne i sjette direktivs artikel 13, punkt C, om retten til at vælge at erlægge afgift ved salg og udlejning af fast ejendom.

18 På grundlag af gennemførelsesbekendtgørelsens artikel 13 og 13a opgjorde WZV den del af det momsbeløb, som var blevet faktureret for opførelsen af rensningsanlægget, og som efter WZV's opfattelse gav grundlag for en berigtigelse, til ca. 3,6 mio. NLG, svarende til fem tiendedele af dette beløb. Denne del var begrundet i den omstændighed, at der var forløbet fem år fra købet af rensningsanlægget, og at der stadig var en tilsvarende periode tilbage.

19 I sin afgiftsangivelse for fjerde kvartal 1994 anmodede WZV afgiftsmyndigheden om tilbagebetaling af ca. 3,6 mio. NLG.

20 Denne anmodning blev ikke imødekommet med den begrundelse, at WZV ved leveringen af rensningsanlægget ikke havde ret til en berigtigelse i medfør af bestemmelserne i gennemførelsesbekendtgørelsen, der gennemfører sjette direktivs artikel 20.

21 WZV anlagde sag til prøvelse af afgiftsmyndighedens afslag. Efter afsigelse af dom efter appel til Gerechtshof te Amsterdam, blev der iværksat kassationsanke til Hoge Raad.

22 Den forelæggende ret har anført, at i det omfang WZV gennemførte salget i sin egenskab af afgiftspligtig person og i fællesskab med køberen af rensningsanlægget har anmodet om at blive undtaget for den fritagelse, der gælder for en sådan transaktion, bør berigtigelse af den moms, som WZV har erlagt i forbindelse med opførelsen af ejendommen, i princippet indrømmes. Hoge Raad anser imidlertid denne løsning for tvivlsom under hensyn til Domstolens praksis.

23 Ifølge Hoge Raad opstår der det spørgsmål, om et offentligretligt organ, som har anvendt et gode i sin egenskab af offentlig myndighed og derfor ikke har foretaget fradrag for moms erlagt ved erhvervelsen af dette, på samme måde som en afgiftspligtig person, der har anvendt et gode med henblik på en transaktion, der er fritaget for afgift, har ret til berigtigelse i medfør af sjette direktivs artikel 20 i det tilfælde, hvor organet har foretaget leveringen af godet i sin egenskab af afgiftspligtig person, og denne levering er afgiftspligtig.

24 Den forelæggende ret har videre forklaret, at spørgsmålet yderligere kompliceres ved, at WZV har givet afkald på retten til fradrag for erlagt indgående afgift efter aftale med afgiftsmyndigheden. WZV anses for på dette grundlag at have givet afkald på at lade en del af anlægget indgå i erhvervsformuen.

25 Den forelæggende ret spørger, om Domstolens retspraksis vedrørende den afgiftspligtige persons mulighed for at vælge at lade et investeringsgode indgå i sin private formue eller i sin erhvervsformue ligeledes finder anvendelse på offentligretlige organer.

26 Det er på denne baggrund, at Hoge Råd har besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Har et offentligretligt organ for så vidt angår et af dette erhvervet investeringsgode, som organet mod vederlag leverer til en tredjemand, hvorved organet for så vidt angår denne levering må betragtes som en afgiftspligtig person, ret til en berigtigelse af den omsætningsafgift, der er erlagt ved erhvervelsen, i henhold til sjette direktivs artikel 20 (navnlig artikel 20, stk. 2 og 3), såfremt organet har anvendt godet som led i transaktioner, som organet har foretaget i sin egenskab af offentlig myndighed, i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i sjette direktivs artikel 4, stk. 5?

2) Har et offentligretligt organ i henhold til sjette direktiv ret til at holde et investeringsgode, der dels anvendes til transaktioner som afgiftspligtig person, dels til transaktioner, som organet har foretaget i sin egenskab af offentlig myndighed, helt ude fra erhvervsformuen, således som Domstolen har fastslået for så vidt angår afgiftspligtige fysiske personer? «

Indledende bemærkninger

27 Det fremgår af den forelæggende rets oplysninger, der er gengivet i denne doms præmis 12 og 13, at WZV erhvervede rensningsanlægget med henblik på udførelsen af sine offentlige vandforvaltningsopgaver på det område, hvorpå den var ansvarlig, og at WZV i denne forbindelse handlede som offentlig myndighed.

28 Det første spørgsmål skal derfor nærmere forstås således, at der spørges om, hvorvidt et

offentligretligt organ, der erhverver et investeringsgode i sin egenskab af offentlig myndighed i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i sjette direktivs artikel 4, stk. 5, første afsnit, og som efterfølgende sælger dette gode i sin egenskab af afgiftspligtig person, i forbindelse med dette salg har ret til en berigtigelse i medfør af sjette direktivs artikel 20 med henblik på opnåelse af fradrag for den moms, som er erlagt i forbindelse med erhvervelsen af dette gode.

Om det første spørgsmål

29 Det bemærkes, at det følger af sjette direktivs artikel 2, at anvendelsen af bestemmelserne om moms på transaktioner med levering af goder og tjenesteydelser, som mod vederlag foretages i indlandet, herunder bestemmelserne om fradragsret, afhænger af, om den person, der foretager transaktionen, er en afgiftspligtig person.

30 En afgiftspligtig person kan fra den moms, som han er skyldig, fratække den afgift, som han selv har betalt, hvis han opfylder betingelserne i sjette direktivs artikel 17.

31 I henhold til artikel 17, stk. 1, indtræder fradragsretten samtidig med, at den fradragsberettigede afgift forfalder. Ifølge sjette direktivs artikel 10, stk. 2, sker dette på det tidspunkt, hvor levering af goderne finder sted. I tilfælde af køb af et gode indtræder fradragsretten således på tidspunktet for leveringen af godet. Direktivets artikel 17, stk. 2, bestemmer, at i det omfang disse goder anvendes i forbindelse med den afgiftspligtige persons afgiftspligtige transaktioner, er han berettiget til at fradrage den moms, der er erlagt af ham for goder, der er leveret til ham af en anden afgiftspligtig person.

32 Det følger af bestemmelserne i artikel 2 og 17, at kun en person, der er en afgiftspligtig person, og som optræder i denne egenskab på det tidspunkt, hvor godet erhverves, har ret til fradrag vedrørende dette gode og kan fratække moms, der skyldes eller er erlagt for dette gode, hvis godet anvendes i forbindelse med hans afgiftspligtige transaktioner (jf. for så vidt angår sjette direktivs artikel 17, dom af 11.7.1991, sag C-97/90, Lennartz, Sml. I, s. 3795, præmis 8).

33 Derimod har en ikke-afgiftspligtig person ikke ret til fradrag af moms, som denne har erlagt ved købet af et gode. Denne persons virksomhed – levering af goder eller tjenesteydelser – er ikke omfattet af anvendelsesområdet for bestemmelserne om moms, således som disse er defineret i sjette direktivs artikel 2.

34 Det bemærkes, at det følger af direktivets artikel 4, stk. 5, at offentligretlige organer ikke betragtes som afgiftspligtige personer for så vidt angår virksomhed eller transaktioner, som de udøver eller foretager i deres egenskab af offentlig myndighed.

35 Det følger heraf, at når disse organer, som bl.a. omfatter WZV, handler i deres egenskab af offentlig myndighed på tidspunktet for købet af et investeringsgode, har de i princippet ingen ret til fradrag med hensyn til dette gode.

36 Det skal imidlertid undersøges, om en ændring, der er indtrådt i forholdet for det pågældende organ for så vidt angår dets karakter af afgiftspligtig person, kan have betydning for fradragsretten. Der opstår således navnlig det spørgsmål, om den omstændighed, at organet efterfølgende får karakter af afgiftspligtig person i forbindelse med visse transaktioner vedrørende et gode, som det havde erhvervet i sin egenskab af ikke-afgiftspligtig person, kan give organet ret til fradrag af moms erlagt for dette gode og give ret til berigtigelse i medfør af sjette direktivs artikel 20.

37 Den sag, der lå til grund for Lennartz-dommen, vedrørte et tilfælde, hvor en afgiftspligtig person havde købt og anvendt et køretøj til private formål, og som efterfølgende – da han ligeledes havde anvendt dette gode til erhvervsmæssige formål – anmodede om fradrag for den

moms, der var erlagt i forbindelse med godets erhvervelse.

38 Efter at have bemærket, at sjette direktivs artikel 17 fastsætter tidspunktet for fradragsrettens indtræden, og på dette grundlag fastslået, at det kun er den egenskab, i hvilken en privat handler på tidspunktet for erhvervelsen af godet, der er afgørende for, om der består en fradragsret, bemærkede Domstolen, at direktivets artikel 20, som har overskriften »Berigtigelse af fradragene«, i modsætning hertil ikke indeholder bestemmelse vedrørende fradragsrettens opståen. Domstolen bemærkede, at eftersom artiklen blot fastsætter den mekanisme, som gør det muligt at beregne berigtigelserne af det oprindelige fradrag, kan den derfor ikke medføre, at der opstår en fradragsret, og heller ikke omforme den afgift, der er erlagt af en afgiftspligtig i forbindelse med dennes ikke-afgiftspligtige transaktioner, til en fradragsberettiget afgift som omhandlet i artikel 17 (jf. Lennartz-dommen, præmis 11 og 12).

39 Samme argumentation skal anvendes på et offentligretligt organ, der handler i sin egenskab af offentlig myndighed på tidspunktet for erhvervelsen af et investeringsgode. Dette organ, der således ikke har handlet i sin egenskab af afgiftspligtig person, har på samme måde som en privat person, der handler til private formål, ingen ret til at fradrage moms, som det har erlagt vedrørende dette gode.

40 Den omstændighed, at nævnte organ efterfølgende har handlet i sin egenskab af afgiftspligtig person, kan således ikke på grundlag af sjette direktivs artikel 20 have til virkning, at den moms, der er erlagt af dette organ til brug for transaktioner, som det har udført i sin egenskab af offentlig myndighed – og som dermed er afgiftsfri – gøres fradragsberettiget som omhandlet i direktivets artikel 17.

41 I modsætning til det synspunkt, som WZV har gjort gældende, kan et sådant organ ikke sidestilles med en afgiftspligtig person, der både udøver virksomhed, der er afgiftspligtig, og virksomhed, der er fritaget. Som anført ovenfor, er kvalifikationen som afgiftspligtig person afgørende, og denne vurdering sker på tidspunktet for organets erhvervelse af det pågældende gode.

42 WZV har endvidere gjort gældende, at såfremt det ikke er muligt at fradrage indgående moms, vil det skabe en betydelig konkurrencefordrejning, som ifølge WZV begrundes anvendelsen af undtagelsen i sjette direktivs artikel 4, stk. 5, andet led, hvorefter offentligretlige organer skal betragtes som afgiftspligtige personer. For at illustrere, at der foreligger konkurrencefordrejning, har WZV sammenlignet situationen for en erhvervsdrivende på markedet med situationen for et offentligretligt organ, og har gjort gældende, at under de samme omstændigheder vil en erhvervsdrivende på markedet kunne fradrage den indgående moms i den udgående moms.

43 Dette argument kan heller ikke lægges til grund. Den eventuelle konkurrencefordrejning – under omstændigheder som de, der foreligger i hovedsagen – udspringer snarere af den omstændighed, at det offentligretlige organ har gjort brug af retten til at vælge at erlægge afgift ved salget og udlejningen af den pågældende faste ejendom, end af anvendelsen af ordningen, hvorefter offentligretlige organer ikke betragtes som afgiftspligtige personer i relation til virksomhed, som de udøver i deres egenskab af offentlige myndigheder. Som generaladvokaten har anført i punkt 38 i forslaget til afgørelse, forholder det sig således, at hvis ordningen i sig selv i et vist omfang kan gribe ind i anvendelsen af principperne om neutralitet og ligebehandling, følger dette nødvendigvis af eksistensen af fritagelser fra momsordningen.

44 Det første spørgsmål skal derfor besvares med, at et offentligretligt organ, der erhverver et investeringsgode i sin egenskab af offentlig myndighed i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i sjette direktivs artikel 4, stk. 5, første afsnit, og følgelig i sin egenskab af ikke-afgiftspligtig person, og som efterfølgende sælger dette gode i sin egenskab af afgiftspligtig person, har i forbindelse

med dette salg ikke ret til en berigtigelse i medfør af sjette direktivs artikel 20 med henblik på opnåelse af fradrag for den moms, som er erlagt i forbindelse med erhvervelsen af dette gode.

Om det andet spørgsmål

45 Det andet spørgsmål er alene stillet for det tilfælde, at et offentligretligt organ som WZV på tidspunktet for erhvervelsen af et investeringsgode skulle anses for at have udøvet såvel de former for økonomisk virksomhed, der er omhandlet i sjette direktivs artikel 4, stk. 1, som virksomhed som omhandlet i samme artikels stk. 5, første afsnit. Under hensyn til de bemærkninger, der er fremsat vedrørende det første spørgsmål, hvoraf det følger, at et sådant organ ikke handler i sin egenskab af afgiftspligtig person på tidspunktet for erhvervelsen, er det uforholdsmæssigt at besvare det andet spørgsmål.

Sagens omkostninger

46 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

Et offentligretligt organ, der erhverver et investeringsgode i sin egenskab af offentlig myndighed i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 4, stk. 5, første afsnit, i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter – Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag, og følgelig i sin egenskab af ikke-afgiftspligtig person, og som efterfølgende sælger dette gode i sin egenskab af afgiftspligtig person, har i forbindelse med dette salg ikke ret til en berigtigelse i medfør af sjette direktivs artikel 20 med henblik på opnåelse af fradrag for den moms, som er erlagt i forbindelse med erhvervelsen af dette gode.

Underskrifter

* Processprog: nederlandsk.